

VOEDING WENKE VIR VEEBOERE TYDENS DROOGTE

1. Droogte aanvullings vir Beeste en Skape

1.1 Oorgangsek: klaar gemeng

- Voermol Superfos
- Inname 20-40g/skaap/dag en 120-240g/bees/dag
- Koste:
 - R0,18 per skaap per dag
 - R1,12 per bees per dag

1.2 Oorgangsek: self meng

Voorbeeld 1:

- Voermol Rumevite P12 – 50kg
- Voermol Dundee Lek – 50kg
- Sout – 50kg
- Inname 200-300g/bees/dag
- Koste:
 - R1,13 per bees per dag

Voorbeeld 2 :

- Premix 450 – 200kg
- P12 – 100kg
- Sout – 150kg
- Inname 250-400g/bees/dag
- Koste:
 - R1,25 per bees per dag

2. Droogte voer vir beeste en skape

2.1 Self meng

Voorbeeld:

- Molatek Meester 20 – 280kg
- Graan – 280kg
- Sout – 100kg
- Inname 300-450g/skaap/dag en 1500-1800g/dag/bees
- Koste:
 - R1,03 per skaap per dag
 - R4,10 per bees per dag

2.2 Self meng

Voorbeeld 1: vol voer

- Voermol SB 100 – 150kg
- HPK 36 – 25kg
- Mieliemeel – 350kg
- Hooi (3% RP) – 400kg
- Koste:
R1,88 per kg
(*Voer ad libitum*)

Voorbeeld 2:

- Molatek Winterveldkonsentraat – 150kg
- Sout – 100kg
- Inname 500-600g/bees/dag
- Koste:
R1,75 per bees per dag

- Ruvoer / Hooi moet ad lib beskikbaar wees
- Ook geskik vir aanvulling op oesreste

2.3 Droogte voer vir skape: self meng

- Molatek Winterveldkonsentraat – 100kg
- Meel – 80kg
- Sout – 100kg
- Inname 130-180g/skaap/dag
- Koste:
R0,46 per skaap per dag

- Ruvoer / Hooi moet ad lib beskikbaar wees

2.4 Sjokoladegraan: Korn Kandy

- Korn Kandy – 25kg
- Heel mielies – 200kg
- Voerkalk – 3kg
- Inname 200-300g/skaap/dag, voer elke 2de of 3de dag.
- Koste:
R0,80 per skaap per dag

2.5 Droogte onderhoudspil (indien self verpil kan word)

- Lusern – 580 kg
- Mieliemeel 300 kg
- Melassemeel 120 kg

2.6 Oesreste riglyn vir droogte onderhoud

- Meng 1 liter LS33 op 10kg mieliereste.
- Of voer oesreste ad lib saam met Premix 450 (of soortgelyk) teen 400-600g/dag

3. Hoendermis

Let asb op die volgende riglyne wanneer hoendermis oorweeg word:

- Inname van nie meer as 2,5 kg/dier/dag nie
- Maak seker die mis is van goeie gehalte
- Die mis moet gesteriliseer en geprosesseer wees
- Hoendermis het 'n lae digtheid en is relatief laag in proteïen
- Dit is 'n vervanging vir gras en nie voedingswaarde nie
- Die waarde as supplement is laer as sekere winteraanvullings
- Maak seker om te spuit teen lamsiekte
- Degenerasie van die lewer kan voorkom by innames van meer as 3kg/dag
- Hooi / Ruvoer moet altyd beskikbaar wees, hoendermis kan dit nie vervang nie
- Hoendermis is relatief laag in benutbare energie
- Kopervergiftiging in skape kan voorkom indien te veel gevoer word
- Melkkoors veral by melkkoeie 3 weke voor kalwing kan voorkom
- Ionofoorvergiftiging kan beeste se hartspier aantast.
- Geen wettige aanbevelings mag gemaak word oor die voeding van ongeregistreerde hoendermis nie.

Hoendermis mag slegs in kritieke tye teen hoër vlakke gevoer word indien geen ander voer beskikbaar is nie. Hoendermis is 'n goedkoop bron van NPN en is nie 'n goeie bron van nutriente nie. Handeldryf is onwettig mits die spesifieke produk geregistreer is as voer volgens Wet 36 van 1947.

Hoendermis as Droogte voer

Beeste: 4.5 – 6 kg/dier/dag, of 1% van liggaamsmassa

Skape: 0.5 – 1 kg/dier/dag, of 1% van liggaamsmassa

Die grootste voedingkundige probleem met hoendermis is die verhouding oplosbare stikstof teenoor energie beskikbaar. Energie moet bygevoeg word in die vorm van

grane en melasse. Maks van 15 % melasse kan bygevoeg word anders kan diaree voorkom. As hoendermis vir lang periodes gevoer gaan word is dit noodsaaklik om Vit A en E by te gee. Moet vekieslik nie langer as 2 maande aaneen gevoer word nie.

**Let wel dat die bogenoemde lekke en rantsone slegs voorbeelde is en dat u asseblief gebruik moet maak van u eie voorkeur verskaffer.

4. Die gemiddelde waterbehoefte van verskillende diere

Tipe dier	Water per kop per dag (liter)
Skape:	
Speenlammers	2 - 4
Volwasse droë skape	2 - 6 (gasveld) 4 - 12 (soutbos)
Ooi met lammers	4 - 10
Beeste:	
Lakterende koeie	40 - 100 (grasveld) 70 - 140 (soutbos)
Jong beeste	25 - 50
Droë koeie (400 kg)	35 - 80
Perde:	40 - 50

*Sorg dat die minimum hoeveelheid ten alle tye vrylik beskikbaar is.

Die groot variasie in die syfers van bogenoemde Tabel word toegeskryf aan die volgende faktore:

- Water kwaliteit
 - sout inhoud
 - pH
 - toksiese elemente
 - alge
- Omgewing
 - Temperatuur (hoe warmer hoe meer water)
 - droogtes
 - tipe weiding
 - topografie
- Tipe dier
 - ouderdom en kondisie van diere
 - tipe ras
 - aantal diere
- Afstand na waterpunte
- Kondisie van waterpunte

Diere moet binne 'n radius van 2.5 km vanaf 'n waterpunt wei afhangende van die omgewing maar verkieslik nie verder as dit nie. Waterpunte moet so sentraal moontlik geplaas word. Wanneer diere meer water benodig weens faktore soos laktasie, sout of droë voer/weiding sal hulle waarskynlik meer as een keer per dag water wil drink. Dit sal hul wei-radius dan aansienlik verkort.

Vir verdere navrae kontak George Le Roux, Senwes Landboudienste by:

Tel: 018 464 7373

Sel: 076 313 0831

Epos: george.leroux@senwes.co.za